

Η μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο, αποτελεί σταθμό στην πορεία εκπαίδευσης και κοινωνικοποίησης του παιδιού. Η νέα αυτή κατάσταση στην οποία εισέρχεται το παιδί είναι μια περίοδος αναταράξεων και καθιστά τη διαδικασία της προσαρμογής στο νέο εκπαιδευτικό ίδρυμα πολλές φορές, οδυνηρή. Η ρήξη αυτή στη διαδικασία αγωγής και μάθησης οδηγεί σε πολλές περιπτώσεις, σε χαμηλές σχολικές επιδόσεις και σε αρνητικές επιπτώσεις στην εξέλιξη της προσωπικότητας του παιδιού.

Η σημασία του όρου «μετάβαση» έχει αμφίσημο χαρακτήρα, είναι θετική αλλά και αρνητική, ωστόσο έχει επικρατήσει ως αρνητική περισσότερο παρά ως θετική. Οι μεταβάσεις στη ζωή και στην εκπαιδευτική πράξη έχουν ιδιαίτερη σημασία και μπορεί να είναι θετικές αν αντιμετωπίζονται από το παιδί- με τη βοήθεια ενός συγκροτημένου περιβάλλοντος υλικού και ανθρώπινου- με ευχαρίστηση, με αυτοπεποίθηση και με τη προσδοκία μιας νέας πρόκλησης ώστε να μετατραπεί σε ισχυρό κίνητρο μάθησης.

Η επιτυχής μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο εξαρτάται από την προσαρμογή στα νέα δεδομένα, προσαρμογή η οποία επηρεάζεται από προσωπικούς, οικογενειακούς και ευρύτερους περιβαλλοντικούς παράγοντες που εκτείνονται από τον κόσμο της τάξης και του σχολείου έως τους κοινωνικούς θεσμούς. Τη μετάβαση επηρεάζουν τα ατομικά χαρακτηριστικά (προσωπικότητα παιδιού, βαθμός σχολικής ετοιμότητας), η οικογένεια και οι στάσεις που αυτή διαμορφώνει ως προς το θεσμό του σχολείου, οι σχέσεις και η ποιότητα της αλληλεπίδρασης με τα νέα πρόσωπα (δασκάλους, συμμαθητές), η ποιότητα του χώρου και η κτιριακή υποδομή (εγκαταστάσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες του παιδιού, ο αριθμός των παιδιών ανά τάξη, γειτνίαση με το νηπιαγωγείο), τα αναλυτικά προγράμματα των ιδρυμάτων (η φιλοσοφία, η δομή και η οργάνωση που εξασφαλίζουν τη συνέχεια).

Η μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο είναι τόσο περισσότερο απότομη όσο περισσότερο διαφέρουν τα δυο εκπαιδευτικά ιδρύματα μεταξύ τους ως προς τη δομή, την οργάνωση, τα περιεχόμενα, τους σκοπούς, τους στόχους και οι εξ αυτών απορρέουσες προσδοκίες του καθενός από τα δυο ιδρύματα για το παιδί. Πιθανές συνέπειες της κακής μετάβασης είναι η σχολική φοβία, η σχολική αποτυχία, η σχολική διαρροή, η αρνητική στάση προς τη μάθηση και το σχολείο και ο λειτουργικός αναλφαριθμητισμός.

(ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ – Αγγελική Βοζίκη)